

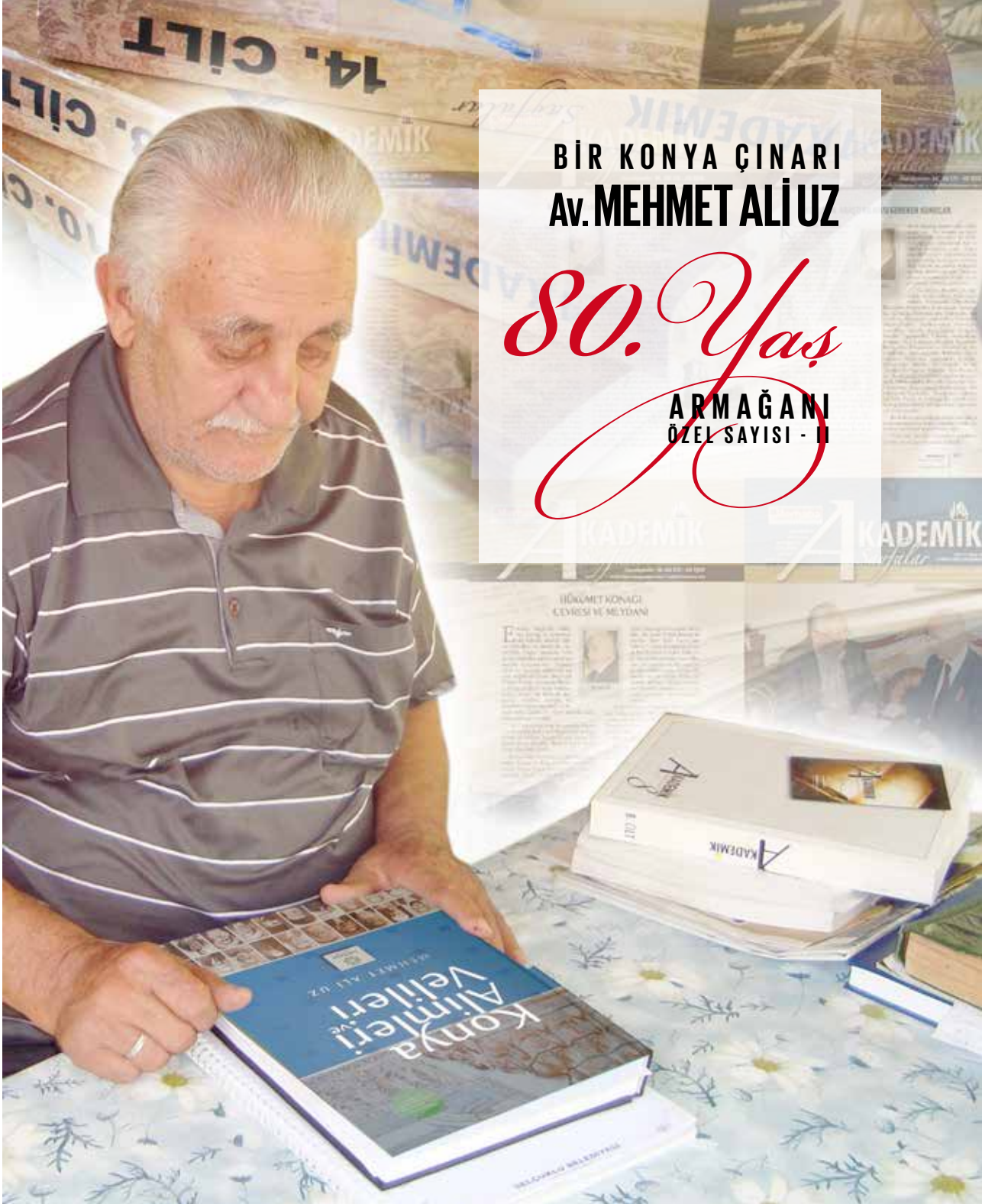
Merhaba

gazetesinin her Çarşamba
okurlarına armağanıdır.

KADEMİK

Sayfalar

Hazırlayan: **Av. Serdar CEYLAN**
srceylan@hotmail.com

BİR KONYA ÇINARI
Av. MEHMET ALİ UZ

80. Yaş

ARMAĞANI
ÖZEL SAYISI - II

BİR KONYA ÇINARI: MEHMET ALİ UZ

2006 yılının 20 Mart günü, 67 yıllık ömrümün önemli noktalarından birini yaşıyordum. O gün, emekliliğimin ilk günü idi. Artık kuşlar gibi hürdüm ve Konya il sınırından dışarıya çıkmak için hiçbir amirimden izin almayacaktım. Bu güzel olayı taçlandırmak üzere, ilk doktora öğrencim Prof. Dr. Ali Berat Alptekin ve arkadaşları benim için bir kitap hazırlamışlar: **Prof. Dr. Saim Sakaoğlu'na Armağan** (Konya 2006). Bu anlamlı kitabın başına benden de bir yazı istemişlerdi. O yazıya şu başlığı koymuştum: *Prof. Dr. Saim Sakaoğlu'nun Kaleminden 67 Yılın Hikâyesi* (s. 23-34) Bu yazıda Sayın Mehmet Ali Uz'un adı birkaç yerde geçiyorsa de bence en anlamlısı aşağıda ifadesini bulan duygularımın dile getirilmesi olmuştur.

“İlkbaharda iğde çiçeklerini koklamayı, ekim aylarında pekmez köpüğünü höpürdetmeyi de çok seviyorum. Sonbaharda eski kaptanım Mehmet Anadolu'la, öğretmen arkadaşım Hasan Ülker'le Eski Meram Yolu'nda çalı iğdesi toplamayı ihmal etmiyoruz. Yaz ortalarında dostumuz Mehmet Ali Uz'un bağında şeker armudu ve karadut yemenin tadına doyamıyorum. Karadut için giydiğim özel gömlek ve pantolonla çıktığım ağaçtan inmeyi bir türlü bilmiyorum. Aynı bahçeden günü gelince topladığım ihlamurları bir yıl boyunca kendim demleyip kendim içmekteyim. Birkaç yıldan beri de soğuk kış gecelerinde genevir helvası yeme geleneğini başlatmış bulunuyoruz.” (s. 33-34)

***

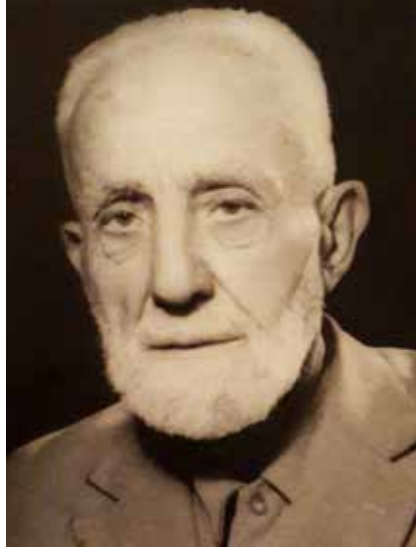
Neredeyse 15 yıldan fazla olmuş onunla ilgili ilk yazımı yayımlayalı... Belki 2001 yılının başında kaleme aldığım o yazıda Av. Uz'u yeterince tanıtamamıştım, ama tanıdığım kadarıyla yazmıştım. Bugün ise onu daha yakından tanıyorum. Daha farklı açılardan tanıtacağım onu bu yazımda. Ancak, o ilk yazımın baş tarafını aşağıya alarak o yılların duygularımı bir daha hatırlamak istiyorum. 2001 yılının 15 Şubatında şöyle demiştim *Akademik Sayfa*'da:

“Onu geç tanıdım, çok geç... Aynı on'lu yıllarda, 1930'larda

Ali Avni UZ (1874-1943)

Halil Rifat UZ (1318 / 1902-1980)

doğmamıza karşılık birbirimizi tanımak beşinci on'lu yıllarımıza, yaşlarımız ellili basamakları tırmanmaya başlayınca gerçekleşebildi. 1988'deki "Konya çıkarmam", bir yandan 40-45 yıllık çocukluk arkadaşlarımı kazandırırken bir yandan da dostlar arasına yenilerini de katıyordu. Yöneticiliğim, yazarlığım, Konyalılığım yeni dostlukların yeşermesini ne güzel de sulayıvermişti. Doğrusunu söylemek gerekirse, pek çok tanışmalar da olduğu gibi, Uz'la da ilk defa nerede karşılaştık, hangi güzel vesileyle bir arada olduk, hatırlamıyorum. Aralarında hiçbir maddi menfaat bağı olmayan iki insanın, hem de ömürlerinin üçüncü çeyrek yüzyılların içinde tanışmaları herhalde pek de kolay olmasa gerek... Her şeyin madde ile ölçülmeye başladığı dünyada böylesi bir dostluğun kurulması elbette bazı ortak değerlere sahip olmakla yakından ilgilidir. Konyalılık, Türkçe sevgisi, gençlere yol göstericilik bu ortak değerlerden sadece birkaçıdır."⁽¹⁾

(1) "Eski Konya'dan Yeni Çizgiler Nu. 6: Mehmet Ali Uz", *Akademik Sayfa*, 15 Şubat 2001, 47-49. Bu

Araya giren sıcak dostluk sohbetleri gösterdi ki, biz 1960'lı yılların sonlarına doğru onunla tanışmışız. Ortak dostumuz, onun İmam-Hatip Okulundan, benim İstanbul Üniversitesinden arkadaşımız rahmetli **Profesör Harun Tolasa** (1938-1983) Konya'da bulduğumuz bir yaz tatilinde onun Vakıf Çarşısı'ndaki yazıhanesine götürmüştü beni. Sayın Uz hatırlayamadıysa da, ben külleri fazlasıyla karıştırarak bir şeyler bulmaya çalıştım.

Mehmet Ali Uz, 1935 yılında Konya'nın, o zaman merkez mahallelerinden olan Kalecik (günümüzde Şükran) Mahallesi'nde doğmuştur. Eski usulle söylemek gerekirse **Halil Rifat Efendi**'nin (1318-1980) mahdumudur; validesi ise **Hikmet Hanım**'dır (v.1988). Baba dedesi **Sarı Ali Efendi** (Ali Avni Uz) (1874-1943) Cumhuriyet Döneminin ileri gelen eğitimcilerinden olup

yazının önemli bir bölümü Sayın Uz tarafından hazırlanan ve aile büyüklerinin anlatıldığı bir kitapçığa da alınmıştır: Mehmet Ali Uz, Ereğlili Müsevvit Mustafa Fehmi Efendi, Nuzumlalı Ahmet Hamdi Efendi, Sarı Ali Efendi Çocukları ve Torunları, Konya 2002.

Özel Füyuzat-ı Hamidiye Mekteplerinin (ibtidai ve rüştiye) sahibi ve müdürüdür. Bu konuda, yakın dostu emekli edebiyat öğretmeni Ali Işık'ın 2008 yılında yaptığı bir mülakat'ta şöyle demektedir:

“Dedem Sarı Ali Efendi, benim de doğduğum, Konya'nın Kalecik Mahallesi'nde 1874 yılında dünyaya gelir. Babası Hacı Kullukzade Mehmet Feyzi Efendi'dir... Dedem 1321/1905 yılında Konya'da ilk özel iptidai ve rüşdiye mektebini İstanbul Caddesi'nde şimdi yerinde otel olan, iki kat taşla yapılan, bu yüzden de Taş Mektep de denilen Akif Paşa Mektebinde, Füyûzât-ı Hamidiye adıyla açar ve mektebin müdürlüğünü de üstlenir... İbrahim Hakki Konyalı, Rasih İzzet Koyunoğlu, Raşit Usman Ali Efendi'nin talebelerinden bazılarıdır... Ali Efendi Cumhuriyet Döneminde emekliye ayrılır. Soyadı Kanunu çıktığında sülalenin Oğuz Boyu'ndan gelmiş olması dolayısıyla Oğuz'un kısaltılmışı olan 'Uz' soyadını alır. Uz aynı zamanda, 'iyi, yarar, uygun, işinin ehli ve fasih anla-

yış anlamlarına da gelir.”

“1943 yılında vefat eden Ali Efendi Üçler Mezarlığı'nda medfundur.”⁽²⁾

Anne tarafından soyu, Adliye Medresesinin kurucusu **Müsev-vitzade Hacı Adil Efendi** (1790-1868) ve onun oğlu şair ve müderris **Mehmet Zari Efendi**'ye (1855-1904) ulaşır.

Gazi Mustafa Kemal Paşa İlkokulunu bitirdikten sonra bir süre Bulgur Tekke Kur'an Kursu'na gider. Bu arada açılan İmam-Hatip Okuluna kaydolup 1958 yılında ilk mezunlardan biri olarak diploma alır. Onun okul numarası 101 olup diploma numarası ise 14'tür. Sınıf arkadaşları arasında; Mustafa Pektut (*Oku* dergisinin sahibi, merhum), A. Kâmil Ulukapı (hâkim, merhum) Mustafa Ateş, Mustafa Uzunpostacı (profesör, dekan), Halit Güler (Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı), Harun Tolasa (profesör, dekan), İbrahim Altu-

(2) Ali Işık, "M. Ali Uz'la Mülakat", Akademik Sayfalar, 26 Mart 2008, C. 8, S. 10, s. 149-150.

Şükran Uz, Reyhan Uz Tütüncü, Feride Uz Şenalp, Dr. Hikmet Uz Kaya, Av. Mehmet Ali Uz.

nel (yardımcı doçent) de vardır. O, 1960-1961 öğretim yılında da Konya Erkek Lisesini bitirir, daha sonra da Ankara Hukuk Fakültesine kaydolur. Oradan 1967 yılında mezun olur.

Sayın Uz, liseyi bitirdikten sonra evlenir. Bu olayı ilk yazımızda şöyle anlatmıştık:

*“Üç kızının annesi Şükran Hanım’la 1962 yılında evlenir. Hem de kimin kızıyla? 35-40 yıllık arkadaşım, merhum Uğur Güragaç’ın ablasıyla... Kayınpederi merhum **Ahmet Hamdi Güragaç**’ın (1908-1963) Ulurmak İlkokulundan, benim ilk göz ağrım, Hâkimiyeti Milliye İlkokuluna gelişini daha dün gibi hatırlarım. Ben, yıllardan beri Zekiye İzgi hocamda ve hep A şubelerinde okuyorum; o da galiba dördüncü sınıftan itibaren B şubelerini okutmaya başlamıştı. Böyle kayınpedere Uz gibi bir damat... Ne güzel yazgı...”⁽³⁾*

Hemen ekleyelim, Sayın Uz’un kayınvalidesinin adı da Hacer’dir.

Şükran (1936-2014)-Mehmet Ali Uz çiftinin; Reyhan Uz Tütüncü (ev hanımı) (1963), Feride Uz Şenalp (mimar) (1964) ve Hikmet Uz Kaya (doktor) (1966) olmak üzere üç kızları vardır.

Eşi Şükran Hanım 03 Mayıs 2014 tarihinde sabaha karşı vefat etmiş, aynı gün Haciveyis Camii’nde kılınan cenaze namazından sonra Üçler Mezarlığı’na defnedilmiştir.

Yaz gecelerinde, az da olsa, ortak dostlarla paylaştığımız sohbetlerin coğrafyası, benim tanımlamamla, Yaka-Meram-Köyceğiz üçgenindeki mütevazı bir

Ahmet Hamdi Güragaç (1908-1963)

yaz evidir. O evin, bana ait özel saatleri de vardır. Karadut yeme, ıhlamur toplama yaz aylarımızın vazgeçilmez güzellikleridir. Bize bu güzellikleri sunan dostumuzu 80. yaşına taşıyan dününden bazı çizgileri de kendi kaleminden okuyalım.

Sayın Uz, tam bir hayat hikâyesi avcısıdır. Aşağıdaki listede görüleceği üzere o, kimleri kalemiyle âdeta ikinci hayatlarına taşımamıştır ki. Elbette, Konya ağzıyla söylemek gerekirse, çıra dine karanlık olmayacaktı ve aziz dostumuz kendi hayat hikâyesiyle de aramıza karışacaktı. Bakalım, o kendini nasıl tanıtmış bizlere o güzel kitabının ikinci cildinde; imlasına dokunmadan alıyoruz.

“Lise dönemlerinden itibaren okumaya ve yazmaya karşı merakı vardır. Öğrencilik yıllarında Ceylani Sineması’nın hemen bitişiğinde Milli Eğitim Bakanlığı’nın Yayınevi Müdüresi olan bayanın tavsiyesi üzerine kitaplık kurmaya başladı.

Askerliğini yedek subay olarak Çorlu’da tamamladı. 25 yıl avukat-

(3) “Eski Konya’dan Yeni Çizgiler Nu. 6: Mehmet Ali Uz”, *Akademik Sayfa*, 15 Şubat 2001, 48.

lık, üç yıla yakın da Karapınar Noterliği yaptı. Büyük ideâllerle başladığı Avukatlık mesleğinden bazı sebeplerle soğudu. 1990 yılında yazıhanesini tasfiye etmeye başladı. 1992 yılında da fiilen avukatlığı bırakıp, araştırma ve kitap çalışmalarına yöneldi. Osmanlıca bilmesi bu dönemde çok işine yaradı.

İlkokuldan üniversiteye kadar her kademedede hocalık yaptı. Avukatlık yaparken yedi yıl Konya Akşam Lisesi'nde edebiyat ve kompozisyon derslerine, 15 yıl kadar da S.Ü. Mühendislik-Mimarlık Fakültesi'nin bazı bölümlerinde İş Hukuku derslerine girdi. Hukuk Fakültesi'ne girdiği yıl, bir taraftan da Konya'da o yıl açılan Eğitim Enstitüsü'ne devam ediyordu. Altı ay sonra enstitü idaresince iki okuldan birisini tercih etmeye zorlanınca, Hukuk Fakültesini tercih ederek enstitüyü bırakmak mecburiyetinde kaldı.”⁽⁴⁾

Bence mutlu bir **“sâhib-i kalem”** olan Sayın Uz'un yazarlığı, son nefesine kadar elinden kalem düşmeyen, Konya'mızın

“Şeyhü'l-Muharriririn”i olan merhum **Mustafa Ataman**'ın (1908-2001) yüreklendirmesiyle başlar. İlk yazısı daha öğrenci iken Yeni Konya'da yayımlanır. O, Hamle ve Konya Postası gazetelerinde günlük yazılar kaleme almıştır. Bu arada bir yıl kadar Konya Postası'nda 'genel yayın müdürlüğü' yapmıştır. Aynı gazetede dört yıldan fazla yönettiği Akademik Sayfa'sını, daha sonra Merhaba gazetesinde Akademik Sayfalar olarak sürdürmektedir. Her zaman söylediğimiz gibi onun bu sayfaları, gelecekte yazılacak olan Konya Ansiklopedisi'nin kaynaklarını oluşturacaktır.

Eski yazımızda, onun bu yoğun çalışmalarını şu cümlelerle taçlandırmayı denemiştik:

“Akademik Sayfa. Dört yaşındaki bu çalışmanız sizi geleceğe taşıyacak olan tek oğlunuz! Nice kalemelerin körelmiş ucunu, oğlunuz, bir kalemtraş edasıyla açivermedi mi?”

Siz buna bir de binlerce sayfayı bulan Akademik Sayfalar'ı eklerseniz, delikanlının, babasını nasıl başarıyla temsil ettiğini göreceksiniz. Baba ile oğula uzun ömürler diliyoruz.

Sayın Uz, bir Türkçe sevdalısıdır. Aydınlar Ocağı başkanırken yayımladığı broşür (acaba Türkçemizde ne demeliyiz?) onun bu alandaki duyarlılığını ortaya koyar. Zaman zaman “Hay hocam...” diye başlayan yakınmalarının çoğu dilimizle ilgilidir. Onun bu dil sevgisi, Konya'mızdaki pek çok aydını rahatsız edecek boyutlardadır. Onun, dünün tarih sayfalarında kalan Türkçesine duyduğu saygıyı günümüz

(4) Konya Kültürüne Hizmet Edenler 2, 2004, s. 317-318.

bilginlerinin de yaşayan Türkçemize sahip çıkacakları günleri beklemektedir.

Sayın Uz'un bir başka yönü de dernekçiliğidir. Konya Aydınlar Ocağı ile Yeşilay derneklerinin kurucularındandır. Ocak'ta 15 yıldan fazla başkanlık yapmıştır. Yeşilay'daki başkanlık hizmeti ise 20 yıldan fazladır. (Her iki derneğin ortak bir dairede çalıştıkları yıllarda, soba başındaki ilk dostluk sohbetlerimizi, orada verdiğim Prof. Dr. Mehmet Kaplan ve Âşık Mehmet Yakıcı adlı konferanslarımı nasıl unutamıyorum ki...) Onun üstlendiği hayır cemiyetlerindeki hizmetleri de, kendisi için bir övünç kaynağıdır.

Kendisiyle yapılan bir röportaja verdiği cevapta onun siyasi yönünü de görebiliyoruz Küçük-koner'in sorusuna verilen cevap şöyledir:

"Benin 1970'li yıllarda siyasi hayatım da var. 69'lu yıllarda Milliyetçi Hareket Partisine katıldım. Ve ilk siyasi hayata merkezi ilçe başkanlığı ile başlamış oldum. Ondan sonra 70'li yıllarda üç dönem MHP il başkanlığında bulundum."⁽⁵⁾

Sayın Uz'un özel hayatından da bazı çizgileri sunmak istedik; ola ki bazı 'hayat hikâyesi' yazar arkadaşlarımız da merak etmiş olabilirler.

O, 1993'te eşiyile birlikte kutusal topraklara gider ve 'Hacı' olur; onun hacılığı ertesi yılki yolculuğuyla katmerleşir.

Bazılarını benim de tanıdığım sekiz torunu vardır; hele o Melik, tam bir 'dede halefi' olacak gibi...

2007 yılında bir tura katılarak üçüncü defa pasaportunu kullanır. Suriye seferinde Şam ve Halep'i ziyaret ederler. Bu yolculuğun, fotoğraflarla süslenmiş hatıralarını bir süre sonra *Merhaba*'da yayımlamıştır.

MEHMET ALİ UZ'UN YAYINLARI

Sayın Uz'un yayınlarına geçmeden önce onun yayın hayatının ilk yıllarıyla ilgili olarak, sınıf arkadaşı bir hemşerimizin görüşlerine yer vermemiz gerekiyor. İşte o satırlar:

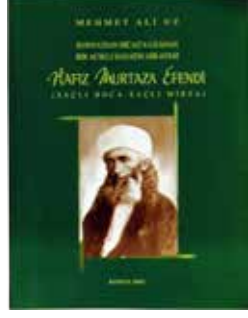
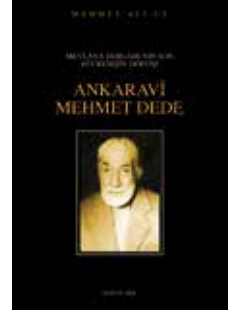
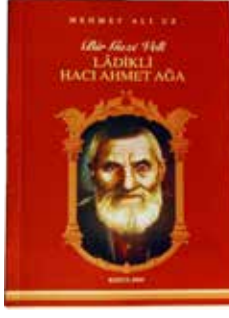
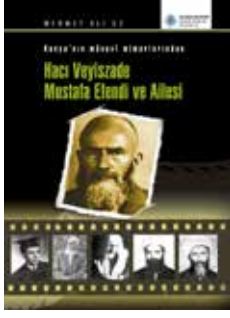
"Konya İmam-Hatip Okulundan ilk mezun olan arkadaşlarımızın bir kısmı bir araya gelerek T. İmam-Hatip Okulları Mezunları Derneğini kurdu. Sonra aynı arkadaşlar bu dernek adına İslam'ın İlk Emri Oku isimli aylık bir mecmua çıkardı. Derneği kuranlar, mecmuayı çıkaranlar ve mecmuada yazı yazanlar arasında M. Ali Uz Beyefendi de vardı. Birinci sayısı Mart 1961'de yayımlanan Mecmuanın ilk sayısında M. Ali Uz'un ilk yazısı 'Hacı Mustafa Kurucu' başlığını taşıyordu. Diğer sayılarda yer alan ikinci yazısı İstanbul'un 508. Fetih Yıldönümü', 3. yazısı 'Peyami Safa'nın Ardından' konularında idi. Böylece M. Ali Uz, yazı hayatına İslam'ın İlk Emri Oku mecmuasında çıkan bu yazılarıyla başlamış oluyordu."⁽⁶⁾

Sayın Uz yazı hayatına başlamasını şöyle anlatmaktadır:

"Birdenbire yazar olunmaz. Küçük yaşlarda edinilmeyen alışkanlıklar da insan hayatında yerli ve köklü alışkanlık haline gelmez.

(5) Şefika Funda Küçük-koner, "Röportaj: Bilinen ve Bilinmeyen Yönleriyle Mehmet Ali Uz, Akademik Sayfalar 10 Kasım 2010, C. 10, S. 30, s. 467.

(6) Halit Güler, "Arkadaşım Mehmet Ali Uz", *Merhaba/Akademik Sayfalar*, 26 Mart 2008, C. 8, S. 10, s.154.

İmam-Hatip Okulunda iken de bu okuma alışkanlığımız devam etti. Son sınıflara doğru bazı gazete ve dergilerde yazı yazmaya başladım. Askerden sonra Hukuk Fakültesine devam ettim. Hukuk Fakültesini bitirdikten ve staj yaptıktan sonra da muhtelif mahallî gazetelerde günlük yazılar yazmaya başladım. Köşe yazarlığı yapmamda da merhum Mustafa Ataman Bey'in büyük teşvikleri oldu. Yazarlık hayatımız bu şekilde başlamış oldu.”⁽⁷⁾

Sayın Uz'un yayınları sayılamayacak kadar çoktur. Zaman zaman görev aldığı bazı yayın organlarındakilerin belirlenmesi bile başlı başına bir iştir. Biz, ileride hazırlanmasını arzu ettiğimiz UZ Bibliyografyasına temel olmak üzere bir taslak hazırlamış bulunuyoruz. Eksiklerimizin tamamlanmasını münekkit dostlarımıza bırakıyoruz.

I. Kitapları

Kitaplarını tarih sırasına göre vermek yerine konularına göre vermeyi uygun bulduk. Bütün kitapları Konya'da basılmıştır:

A. Ansiklopedik Eserler

1. *Baha Veled'den Günümüze Konya Âlimleri ve Velileri I*, 1993.

2. *Baha Veled'den Günümüze Konya Âlimleri ve Velileri II*, 1995.

3. *Konya Kültürüne Hizmet Edenler [1]*, 2003.

4. *Konya Kültürüne Hizmet Edenler 2*, 2004.

5. *Baha Veled'den Günümüze Konya Âlimleri ve Velileri I-II*, 2004.

6. *Konya Âlimleri ve Velileri, III*, 2013.

B. Biyografik Çalışmaları

1. *75. Basın Yılında Mustafa Ataman / Hayatı ve Eserleri*, 1997.

2. *Ereğlili Müsevvit Mustafa Fehmi Efendi, Nuzumlalı Ahmet Hamdi Efendi, Sarı Ali Efendi, Çocukları ve Torunları*, 2002.

3. *Ankaravî Mehmet Dede*, 2004.

4. *Hafız Murtaza Efendi / Saçlı Hoca*, 2005.

5. *Lâdikli Hacı Ahmet Ağa*, 2006.

6. *Hacı Veyiszade Mustafa Efendi ve Ailesi*, 2008, 2009.

7. *Menkıbe ve Hatıralarla Hacıvevyszade*, 2011.

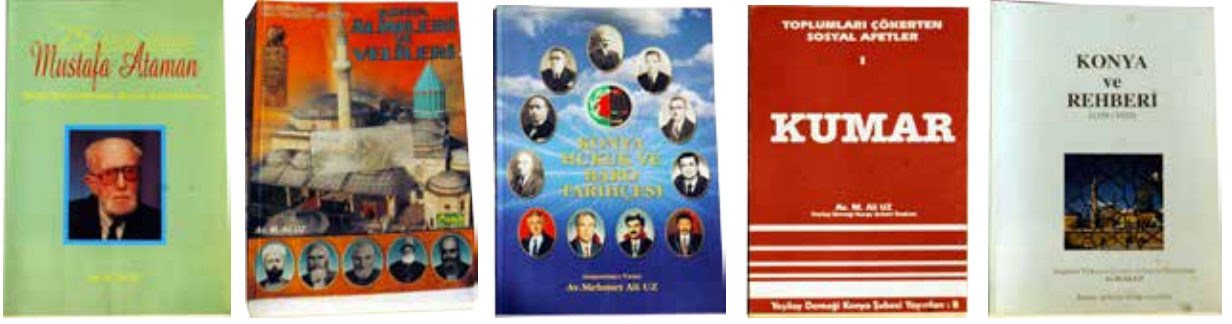
C. Tarih Kitapları

1. *İmam-Hatip Okulu / İlk Mezunları*, 2005 (Halit Güler ile).

2. *Konya Hukuk ve Baro Tarihçesi*, 2006 (Konya Barosu Yayını).

(7) Küçükkoner 2010: 467.

Ç. Yeşilaycı Yayınları

1. *Bağımlılık Yapan Maddeler*, 1987.
2. *Toplumu Çökerten Sosyal Afetler I / Kumar*, 1994.
3. *Toplumu Çökerten Sosyal Afetler I / Fuhuş*, 1995.
4. *Toplumu Çökerten Sosyal Afetler I / Bağımlılık Yapan Maddeler*, 1996.

D. Derlemeleri

1. *Kırk Hadis (Kısa Hadisler)*, 2001.
2. *Şiirimizde Meşhur Beyit ve Mısralar*, 2002.

E. Aktarma

1. *Konya ve Rehberi*, 1998 (Konya Aydınlar Ocağı Yayını).

M. Muhlis, M. Ferit, Mümtaz Bahri ve Faik Beylerin aynı addaki eserleri Osmanlı Türkçesinden aktarılmıştır.

II. Makaleleri (Eskilerden)

Sayın Uz'un kalemi bilimsel kitaplar hazırlarken aynı tür makaleleri de ihmal etmedi. Bir bölümü halk tipi olan yüzlerce makalesi gazete ve dergilerde yer aldı. Aşağıda onun makalelerinden seçme bir liste verilmiştir.

Onun ilk gazete yazıları Konya'da yayımlanan *Yeni Konya* ve

Hamle gazetelerinde yayımlanmıştır. *Konya Postası*, *Merhaba*, *Yeni Gazete* gibi gazetelerle bunların kültür ekleri olan *Akademik Sayfa*, *Akademik Sayfalar* ve *Cönk* ekleri de onun yazdığı yayın organlarıdır. Yazılarının yer aldığı dergiler ise *İslam'ın İlk Emri Oku* (Konya), *Yeni İpek Yolu* (Konya), *Türkiyat Araştırmaları Dergisi* (Konya), *Konya Vizyon* (Konya), *Yedi İklim* (İstanbul), *Erciyas* (Kayseri), vb.dir.

1. "Naci Fikret", *Konya Postası*, *Akademik Sayfa*, 1 (18), 25 Haziran 1998.

2. "Ahilik ve Esnaf Bayramı", *Konya Postası Akademik Sayfa*, 1 (15), 15 Ekim 1998.

3. "Vakıf Medeniyeti", *Konya Postası*, *Akademik Sayfa*, (22), 3 Aralık 1998.

4. "Cumhuriyet Nasıl Kuruldu ve İlân Edildi?", *Konya Postası*, *Akademik Sayfa*, 2 (73), 29 Ekim 1998.

5. "A. Sefa Odabaşı", *Konya Postası*, *Akademik Sayfa*, 2 (82), 30 Aralık 1998.

6. "Muallim Naci'nin Edebi Kişiliği ve Eserleri", *Konya Postası*, *Akademik Sayfa*, 2 (96), 13 Nisan 2000.

7. "B.M.M. Reisi ve Şer'iyeye Vekillerinden Hadimli Mehmet Vehbi Çelik", *Konya Postası*, *Akademik Sayfa*, 3 (129), 30 Kasım

2000.

8. “Osmanlı Döneminde Konyalı Şeyhü’l-İslâmlar”, *Yeni İpek Yolu*, Özel Sayı II, Konya, Aralık 1999, s.9-14.

9. “Konya Atasözlerinden Seçmeler”, *Konya Postası, Akademik Sayfa*, 3 (139-141), 15 Şubat - 1 Mart 2001.

10. “Vefat Yıldönümünde Selçuk Es”, *Konya Postası, Akademik Sayfa*, 3 (167), 6 Eylül 2001.

11. “A. Rasih İzzet Koyunoğlu”, *Konya Postası, Akademik Sayfa*, 3 (169), 20 Eylül 2001.

12. “Konya Çevresinin Türkleşmesi, İslâmlaşması ve İlim yayılmasına Rolü Olan Bazı İlim Adamları”, *Yeni İpek Yolu*, Özel Sayı IV, Aralık 2001, s. 61-64.

13. “Konya’nın Şeyhü’l Muharririni ve Asırlık Çınarını Kaybettik (Mustafa Ataman)”, *Konya Bülteni*, S.29, İlkbahar 2002, s.114-116.

14. “Konya’da Başlayıp Mekte’de Noktalanmış Bir Acıklı Hayatın Hikâyesi; Hafız Murtaza (Saçlı Hoca)”, *Konya Postası*, 31 Mayıs-3 Haziran 2002, (üç yazı).

15. “Konya Hazire ve Kabristanları”, *Yeni İpek Yolu*, Özel Sayı VI, Konya, Aralık 2003, 77-92.

16. “Şer’iye Sicillerinde 16. ve 19. Yüzyıllar Arasında Konya’da Mahallelerde Adları”, *Yeni İpek*

Yolu / Özel Sayı VII, Aralık 2004, 35-51 (Bekir Şahin ile).

17. “Konya Hazire ve Kabristanları II”, *Yeni İpek Yolu* / Özel Sayı VII, Aralık 2004, 301-342.

18. “1264 / 1848 Yılı Vergi Mükellefleri Listeleri Üzerine Bir İnceleme: Mahallelerde Doğu-Batı Gelişmişlik Farkı ve Yılın Vergi Rekortmenleri”, *Yeni İpek Yolu* / Özel Sayı VIII, Aralık 2005, 27-43.

IV. Akademik Sayfalar’ın Son Cildindeki Yazılarından Seçmeler

1. “Konya’nın Köklü, Tanınmış Aileleri ve İsimleri”, 14 (2), 12 Şubat 2014, 17-21.

2. “Hafız Zekai (Sarsılmaz) ile İlgili Hatıralar!”, *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 14 (10), 09 Nisan 2014, 145-147.

3. “Kültür ve Turizm Yönünden Konya İçin Neler Yapabiliriz?”, *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 14 (11), 16 Nisan 2014, 162-167.

4. “Mazlumzade Hacı Osman Efendi”, *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 14 (12), 23 Nisan, 2014, 192.

5. “Hıdırellez”, *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 14 (14), 07 Mayıs 2014, 212-215.

6. “Siyasi Cinayetler: 1 Alâed-

din Keykubat”, *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 14 (14), 07 Mayıs 2014, 216-219.

7. “Siyasi Cinayetler: 2 Fatih’in Sır Ölümü” *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 14 (14), 07 Mayıs 2014, 220-221.

8. “Dandanekan’dan Viyana Kapılarına ve Türk Düşmanlığının Sebepleri Üzerine”, *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 14 (15), 14 Mayıs 2014, 228-229.

9. “Saim Hoca 75 Yaşında”, *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 14 (20), 18 Haziran 2014, 306-397.

10. “Vefatının 10. Yıl Dönümünde Mehmet Önder: Bir İlim Adamı, Yazar Mehmet Önder (1926-2004)”, *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 14 (23), 01 Ekim 2014, 354-358.

11. “Selçuklu, Karamanoğlu ve Osmanlı Dönemi Konya Medreseleri I”, *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 14 (25), 15 Ekim 2014, 386-400.

12. “Selçuklu, Karamanoğlu ve Osmanlı Dönemi Konya Medreseleri II”, *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 14 (26), 225 Ekim 2014, 402-416.

13. “Topçuzade Mehmet Arif Bey ve Özel Sayısı Üzerine”, *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 14 (29), 12 Kasım 2014, 450-451.

14. “Hurde Malumat”, *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 14 (32), 03 Aralık 2014, 502-505.

15. “Konya’da Köklü Bir Aile ve Memiş Paşa Ailesi”, *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 14 (28), 05 Kasım 2014, 434-448.502-505. (S. Melik Kaya ile)

V. Ortak Bir Dizi Yazısı

Sayın Uz, ortak dostumuz Muhammet Doğan ile hazırladıkları dizi yazı aralıklarla beş yıl kadar sürmüştür.

“Belgelerle Adım Adım Eski Konya 1”, *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 10 (5), 17 Şubat 2010, 65-67, “Belgelerle Adım Adım Eski Konya 24, Pir Esat Sultan Türbesi ve Çevresi”, *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 14 (5), 05 Mart 2014, 65-69.

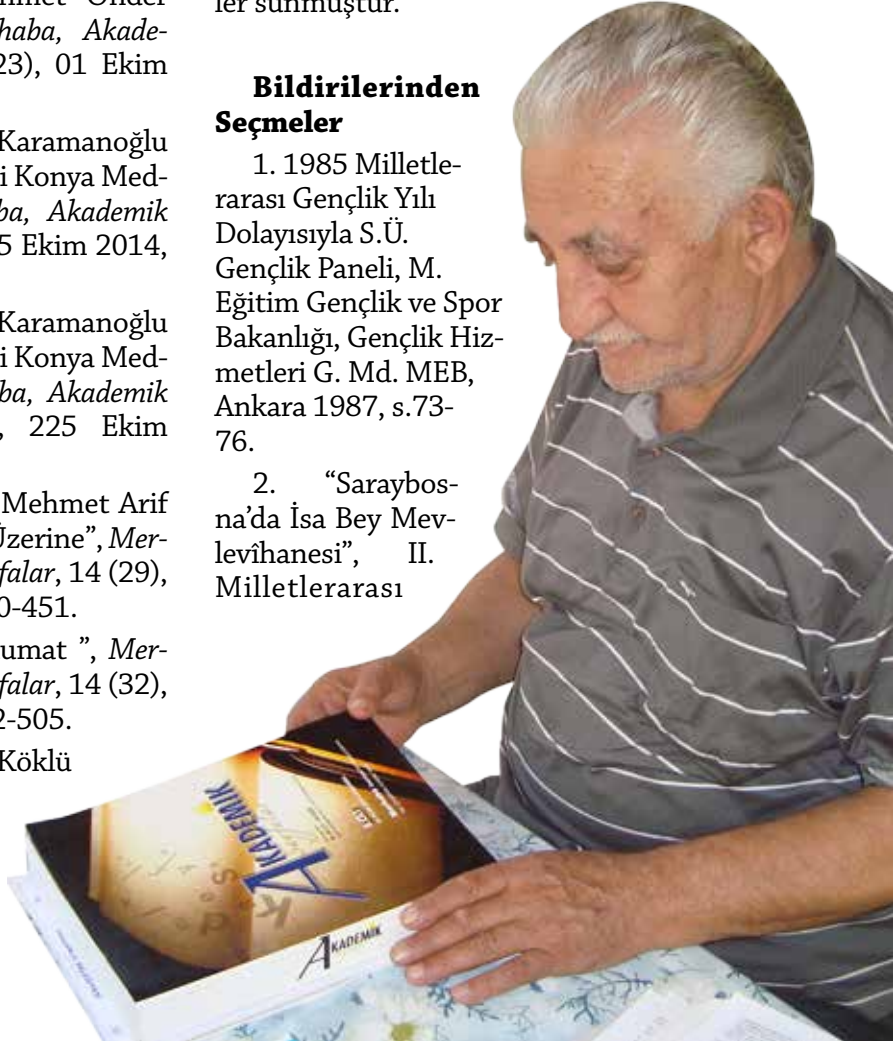
VI. Bildirileri

Sayın Uz, bazı bilimsel toplantılara da katılmış ve bildiriler sunmuştur.

Bildirilerinden Seçmeler

1. 1985 Milletlerarası Gençlik Yılı Dolayısıyla S.Ü. Gençlik Paneli, M. Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, Gençlik Hizmetleri G. Md. MEB, Ankara 1987, s.73-76.

2. “Saraybosna’da İsa Bey Mevlevîhanesi”, II. Milletlerarası

Osmanlı Devletinde Mevlevîhaneler”, *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, Özel Sayı 2 (2), Mayıs 1996, s. 103-106.

3. “Konya İlim Adamları ve Manevî Sultanları”, Türkiye Yazarlar Birliği Konya Şubesi, 2002 Yılı Kültürel Etkinlikleri Paneli, 10 Ağustos 2002, *Konya’da Düşünce ve Sanat*, Konya 2003, s. 331-336.

4. “Konya Kültürüne Hizmet Edenler”, Türkiye Yazarlar Birliği Konya Şubesi, Konya’da Düşünce ve Edebiyat Sempozyumu, 24 Mayıs 2003, *Düşünce ve Edebiyat*, Konya 2003, s. 114-116.

VII. Söyleşileri

Sayın Uz’un bazı söyleşileri gazetelerimizin kültür sayfalarında yer almıştır. Biz, burada, kendilerinin lütfedip bizimle yaptığı iki söyleşiyi, dostluğumuzun güzel bir eseri olmak üzere alıyoruz.

1. Prof. Dr. Saim Sakaoglu ile Nasreddin Hoca Üzerine, *Konya Postası*, *Akademik Sayfa*, 5-6 Tem-

muz 2000.

Bu söyleşinin gözden geçirilip az da olsa geliştirilen şekli için bk. *Yedi İklim*, 138-9, Eylül-Ekim 2001, 84-92.

2. Prof. Dr. Saim Sakaoglu ile Dil Üzerine Bir Sohbet, *Merhaba*, *Akademik Sayfalar*, 2 (12/126), 1 Kasım 2000, 89-91.

VIII. Hakkında Hazırlanan Özel Sayılar

Sayın Uz hakkında, *Merhaba* gazetesinin kültür eki *Akademik Sayfalar*’da hazırlanan özel sayılardan ikisini tanıtmayı uygun bulduk.

1. Konya Kültür Hadimi Mehmet Ali Uz Özel Sayıları

a. Konya Kültür Hadimi Mehmet Ali Uz Özel Sayısı 1, *Merhaba*, *Akademik Sayfalar*, 8 (10), 26 Mart 2008, 147-176.

Bu sayının yazarları: Ali Işık (‘M. Ali Uz’ Sayısı Üzerine), Mustafa Arslan, Ali Işık (Mülakat), Halit Güler, Ahmet Köseoğlu, Haşim Karpuz, Kâmil Uğurlu, Hasan Özönder, Hüzeyme Yeşim

Koçak, İbrahim Dıvarcı, M. Sinan Ümit, Abdullah Uçar, Özgen Küçüköner, İhsan Kayseri, Nezahat Bekleyiciler, Nail Bülbül, M. Ali Bibliyografyası ve bir dörtlülüğüyle Ahmet Sevgi ile üç dörtlülüğüyle torunu Dilara Kaya.

b. Konya Kültür Hadimi Mehmet Ali Uz Özel Sayısı 2, *Merhaba, Akademik Sayfalar*. 8 (11), 02 Nisan 2008, 177-192.

Bu sayının yazarları: M. Ali Uz (Teşekkür), Saim Sakaoğlu, Mustafa Güçlü, Seyit Küçükbezirci, Yusuf Küçükdağ, Mustafa Uzurpostacı, Reyhan Tütüncü (kızı), Hikmet Uz Kaya (kızı) ve bir dörtlülüğüyle Ahmet Sevgi.

c. Konya Kültür Hadimi Mehmet Ali Uz Özel Sayısı 3, *Merhaba, Akademik Sayfalar*. 8 (12), 09 Nisan 2008, 193-208.

Bu sayının yazarları: Saim Sakaoğlu, Ahmet Uçar, Kâmil Uğurlu, Bekir Şahin, Ahmet Kuş, Mustafa Sinan Ümit ve Mehmet Ali Uz'a Vefa ile Ali Işık'ın bir akrostiş'i ile Ahmet Sevgi'nin bir dörtlülüğü.

2. Şeyhülmuhammadin Mehmet Ali Uz Özel Sayıları (75. Yaş Armağanı)

a. Şeyhülmuhammadin Mehmet Ali Uz 75 Yaşında, *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 10 (29), 03 Kasım 2010, 450-464.

Bu sayının yazarları: Saim Sakaoğlu (Uz Sayıları Üzerine), Ahmet Kuş (Hayatı), Ali Berat Alptekin, Özgen Küçüköner, Haşim Karpuz, Ali Işık, bir dörtlülüğüyle Ahmet Sevgi ve dokuz dörtlülükten oluşan bir destanı ile İsmail Detseli.

b. Şeyhülmuhammadin Mehmet Ali Uz 75 Yaşında, *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 10 (30), 10 Kasım

2010, 465-480.

Bu sayının yazarları: Şefika Funda Küçüköner (röportaj), Halit Güler, Caner Arabacı.

c. Şeyhülmuhammadin Mehmet Ali Uz 75 Yaşında, *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 10 (31), 24 Kasım 2010, 481-496.

Bu sayının yazarları: Saim Sakaoğlu, Atiye Nazlı, Hasan Yaşar, İhsan Kayseri, Şeyma Işıcık, Züleyha Önal ve 'Basında Mehmet Ali Uz'.

ç. Şeyhülmuhammadin Mehmet Ali Uz 75 Yaşında, *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 10 (32), 01 Aralık 2010, 497-512.

Bu sayının yazarları: Yusuf Küçükdağ, Seyit Küçükbezirci, Bekir Şahin, Hüseyin Öksüz, "Mehmet Ali Uz, Konya Kültürüne Hizmet Edenler", *Türk Dili*, 87 (626), Şubat 2004, 177-179.

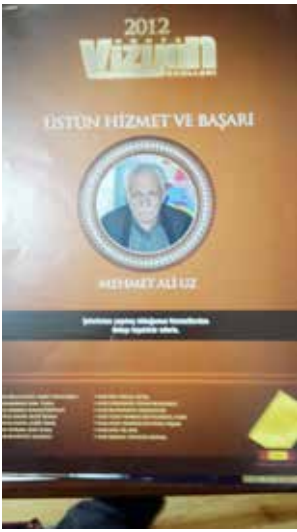
Soner Bozaklı-Adem Zengin, Saim Sakaoğlu (kitap tanıtması), İhsan Kayseri (kitap tanıtması) ve 'Basında Mehmet Ali Uz'; son yazı, Mehmet Ali Uz, Sonsuz Teşekkürler.

3. Bir Konya Çınarı Mehmet Ali Uz Özel Sayıları (80. Yaş Armağanı)

a. Bir Konya Çınarı Av. Mehmet Ali Uz ve Akademik Sayfa / Sayfalar 80. Yaş Armağanı Özel Sayısı -I-, *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 15 (27), 7 Ekim 2015, 417-432.

b. Bir Konya Çınarı Av. Mehmet Ali Uz 80. Yaş Armağanı Özel Sayısı -II-, *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 15 (28), 14 Ekim 2015, 433-448)

(Yazımızın yayınlandığı bu sayı ile iki sayısı yayımlanmış olup gelecek iki haftada özel sayılara devam edilecektir.)

2012 Üstün Hizmet ve Başarı Ödülü

IX. Hakkında Yazdıklarım

1. "Mehmet Ali Uz, Konya Kültürüne Hizmet Edenler", *Türk Dili*, 87 (626), Şubat 2004, 177-179.
2. "Ankaravî Mehmet Dede ve Mehmet Ali Uz", *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 5 (28), Ekim 2005, 273-274
3. "Mehmet Ali Uz", *Yeni İpek Yolu*, 20 (231), Mayıs 2007, 46-47.
3. "Mehmet Ali Uz ve Dostları", *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 8 (11), 02 Nisan 2008, 179-180.
4. "İzmir'den Gelen Mesaj", *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 08 (12), 09 Nisan 2008, 194.
5. "Bir Sâhib-i Kalem", *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 08 (13), 16 Nisan 2008, 209-213.
6. "Uz Sayıları Üzerine", *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 10 (29), 03 Kasım 2010, 450-451.
7. "Ah O Bahçeli Ev", *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 10 (31), 24 Kasım 2010, 482-485.
8. "Uz, Mehmet Ali", *Konya Ansiklopedisi*, Konya 2014, c. IX, s. 28-29.

X. Hakkımda Yazdıkları

1. [Mehmet Ali Uz], "Yeni Kitaplar: 80. Doğum Yılında Şair

Ahmet Tufan Şentürk", *Konya, Postası / Akademik Sayfa*, y. 2, s. 58, 22 Temmuz 1999, 5.

2. "Çaybaşı Yazıları", *Konya Postası*, 8 Şubat 2001 (bs. 2000).

3. "Konya Üzerine Şiirler", *Konya Postası*, 1 Ocak 2003 (bs. 2002).

4. "Saim Sakaoğlu", *Konya Kültür Hazinesinden CÖNK / Yeni Gazete*, 23 Haziran 1999 (özel sayfa).

5. "Özellik ve Güzellikleri İle Saim Hoca", *Erciyes*, 363, Mart 2008, 20-21.

6. "Saim Sakaoğlu Özel Sayısı Üzerine", *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 9 (22), 09 Aralık 2009, 499-501.

7. "Saim Hoca 75 Yaşında", *Merhaba, Akademik Sayfalar*, 14 (20), 18 Haziran 2014, 306-307.

XI. Şeyhülmuhammadîlik Beratı

Konya Aydınlar Ocağı, 29 Mart 2008 tarihinde KTO Konferans Salonu'nda Sayın Uz'a bir şükran gecesi düzenleyerek ona "Şeyhülmuhammadîlik Beratı" takdim etmiştir.

XII. Vefa Gecemiz

Türkiye Yazarlar Birliği Konya Şubesi, 15 Mart 2009 tarihinde, **15. Yıl'da On Beş Bilim, Kültür ve Sanat Adamına Vefa Gecesi** düzenledi. Şube başkanı Ahmet Köseoğlu'nun önderliğinde gerçekleşen bu toplantıda gündeme gelen 15 kişinin de hepsi hayatta idi. Bugün ise Mehmet Eminoğlu (1932-2011) aramızda değildir. Sayın Uz ve ben de, anılan bu 15 kişinin arasında idik.

XIII. Bir de Ödül

Konya Vizyon dergisi, Sayın Uz'a, Konya şehir kültürüne yap-

15. Yıl'da On Beş Bilim, Kültür ve Sanat Adamına Vefa Gecesi, 15 Mart 2009.

tığı hizmetlerden ötürü, **2012 Üstün Hizmet ve Başarı Ödülü**'ne layık bulmuştur.

XIV. Bir Kitabındaki Uz

Uz'un, biyografi yazarı olmak gibi özel bir durumu vardır. Sınıf arkadaşı Halit Güler ile birlikte hazırladıkları bir kitap, aynı zamanda farklı bir hatıra kitabıdır da: *Konya İmam Hatip Okulu İlk Mezunları*, Konya 2005. Uz: 81-82, Güler: 105-106.

XV. Ve Hayatının Eseri

Düşünülmesi, tasarlanması, planlanması ve hayata geçirilmesi yıllarımızı alan **KONYA ANSİKLOPEDİSİ**, onun Yayın Kurulu Başkanlığı altında başlamış ve dokuz cilt olarak başarı ile sonuçlandırılmıştır.

Kendimden de Bir Alıntı

Hakkında yazdıklarım arasında yer alan son yazım, *Ah O Bahçeli Ev* adını taşıyordu. O yazımdan bir paragrafı almak istiyorum:

“Bu bahçeye ilk gidişimizin ilgi çekici bir hikâyesi var, onu anlatmadan edemeyeceğim. Konusu, evi bulamamak! Bilirsiniz, insanlar bildikleri yerlere, nice çetrefilli yol-

lardan geçerek ulaşabilirler. Bosna-Hersek Mahallesi'nin o yılankavi yollarından şaşırmadan yolcu taşıyan minibüs şoförlerini alkışlamak gerekir. Mehmet Ali Bey bize bahçeli evini tarif ediyor da uygulamak kolay değil... Yaka yolundan geleceksin, filan yerdeki sokaktan sağa sapacaksın, gaza basıp tırmanacaksın, az da olsa sağa sola sapacaksın... caksın, ... ceksin... Gece vakti, Gece vakti, ağaçlar ışıkları kapatmış. Anılan evin numarasını bir türlü tutturamıyoruz. Neyse, üç telefon trafiğinden sonra menzile ulaşıyoruz. O, ilk ve son kayboluşumuz oldu, bir daha asla...” (s. 483)

Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Tahir Akyürek ile Konya Ansiklopedisi tanıtım toplantısında.

SONUÇ

Benim 60'ıma merdiven dayadığım yıllarda o, merdivenden birkaç basamak tırmanmıştı. Belki de geç kalmış bir tanışmaydı bu. Ama, dostluğumuz, zamanın acımasızlığını güzel buluşmalarla tatlıya bağlıyordu. Kışlık evinde yediğimiz 'genevir helvası'nı bilen, tadan değil de adını hatırlayan kaç kişi kaldık ki? Ya yazlık evinde, geleneksel yastıklarla çevrilmiş oturma alanında, sohbetin en can alıcı yerinde, dostlarımızdan birinin başına, mesela Yrd. Doç. Dr. Hasan Özönder'in veya benim başıma, devlet kuşu değilse bile "gökten düştü bir elma" hesabı, bir tatlı güzelliğin inivermesi, unutulacak gibi değil.

Yerine gelince 40 yıllık dostların (!) bile düşman oluverdiği günümüzde Sayın Uz ebedî bir dostsunuz, unutmayınız.

***

Sayın Uz'un, *Merhaba/Akademik Sayfalar*'da, 2008 yılında yayımlanan, *Konya Kültür Hadimi* ve 2010 yılında yayımlanan *Şeyhülmuharri- rin Mehmet Ali Uz 75 Yaşında* özel sayılarında yer alan, ona ithaf şiirleri aşıyaşı alıyoruz.

Ahmet Sevgi/Aczimin Giryesi **Mehmet Ali Uz**

*Kültüre hizmettir gayreti Mehmet Ali Uz'un
Yapılacak iş çok, inşallah olsun ömrü uzun
Herkes bilittifak tekrarlıyor hep aynı sözü
İftihar kaynağıdır o, bugün toplumumuzun*

*

Dilara Kaya **Dedeme**

*Mutlu mesut yaşa dede
Emek çektin hepimize
Hele Melik, Mehmet Nuri
Tutsun seni el üstünde*

*

Ahmet Sevgi/Aczimin Giryesi **Altın Kalpli Adam**

*Dünyada her insanın tabiatı farklıdır
Kimi ilme, kimi eğlenceye meraklıdır.*

*Ne mutlu o kültür sevdalısı yiğide ki
Mehmet Ali Uz Bey gibi altın yüreklidir.*

*

Ali Işık **İthaf**

*Mazisi pak, nesli arı durudur;
Adıyla evladının gururudur.
Lâle ve gül akçedir pazarında;
İbadet sa'yi, halk, Hak nazarında.
Umududur kültürün, Sayfalar'ı,
Zamanın Konya Kültür Türbedarı...*

**

Ahmet Sevgi/Aczimin Giryesi **M. Ali Uz Bey...**

*İnsanlar bazen mesleğiyle anılır,
Bazen de babası yahut dedesiyle...
Mehmet Ali Uz Bey de anlacak hep,
Eminim, Konya Ansiklopedisi'yle...*

*

M. Ali Uz Hoca'mızın **75. Yaşgününe...**

*Şehr-i Konya'nın beyefendisidir
Mevlâna'dan dersli çelebisidir
Konya'nın o bilgi penceresidir
Yetmiş beşlik delikanlı Uz Hoca
(...)*

*Ozan Detseli de çok sever onu
Sabah akşam herkese över onu
Rabb'im âlimler tahtına ver onu
İlmin hayrhahıdır bugün Uz Hoca*

(İsmail Detseli'nin 9 dörtlülük destanının ilk ve son dörtlükleri alınmıştır.)

***

Ömrünün uzun olsun, sağlığınız dâim olsun, günleriniz sâim olsun, tünleriniz nâim olsun, dostunuz da Sâim olsun efendim.

NOT: Bu yazı, Sayın Uz ile ilgili olarak kaleme aldığım yazılarımın örülmesiyle, yazı yazı içinde adını verdiğim bir teknikle kaleme alınmış ve pek çok eklemelerle ortaya çıkmıştır. Bir yazarı defalarca kaleme almanın yaratacağı tekrarları ortadan kaldırmak üzere bu yola başvurulmuştur. Kaynakların bir bölümü, yukarıda yer verdiğimiz bibliyografyanın ilgili alt bölümünde yer almaktadır.